

103 899 103 900

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Římskokatolická farnost Městec Králové
289 03 Městec Králové

Římskokatolická farnost Úmyslovice
290 01 Poděbrady

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
Rašínovo nábřeží 390/42
128 00 Praha 2

Národní památkový ústav ústřední pracoviště Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1	
Došlo	27 -04- 2010
Čj.	3348
Přílohy	6 listů
Odd.	OEPA

Váš dopis značky

Naše značka
č. j. MK 3868/2010 OPP

Vyřizuje / linka
PhDr. Trantinová/463

V Praze dne
18. 3. 2010

Věc: řízení o prohlášení kostela sv. Linharta se zvonkem u sakristie, ohradní zdi, brány a pozemků st.p.č. 24 a parc.č. 26, k.ú. a obec Úmyslovice, okres Nymburk, Středočeský kraj, za kulturní památku - rozhodnutí

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 3868/2010 OPP ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. MK 3868/2010 OPP

Stejnopis obdrží:

1. ☒ Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze
3. Krajský úřad Středočeského kraje, úsek státní památkové péče
4. Městský úřad Poděbrady, odbor školství a kultury
5. Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Nymburk
6. vlastní

Ministerstvo kultury
odbor památkové péče
Maltézské náměstí 1
118 01 Praha 1 – Malá Strana
IČO: 00023671 ③

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Rozhodnutí nabylo právní moci: 15. 4. 2010

V Praze dne 18. 3. 2010

Č. j.: MK 3868/2010 OPP

za správnost: T. K. -

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče

prohlašuje

podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, soubor z kostela sv. Linharta, který se skládá z následujících částí:

1. budova kostela sv. Linharta na pozemku st.p.č. 24, k.ú. Úmyslovice
2. barokní zvonek ze sakristie
3. ohradní zeď kostela s bránou na pozemku st.p.č. 24, k.ú. Úmyslovice
4. pozemky st.p.č. 24 a parc.č. 26, k.ú. Úmyslovice, obec Úmyslovice, okres Nymburk, Středočeský kraj, za kulturní památku.

V tomto řízení dle § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, jsou účastníky řízení vlastníci výše uvedené nemovitosti a zvonku Římskokatolická farnost Městec Králové, sídlem: Městec Králové, 289 03 Městec Králové, IČO: 62444239 a Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, sídlem: Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2, Nové Město, 128 00 Praha, IČO: 69797111.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakres umístění kostela sv. Linharta v Úmyslovicích do kopie katastrální mapy (1 list, A4) a fotografická dokumentace zvonku u sakristie (1 list A4).

O d ů v o d n ě n í :

Ministerstvo kultury obdrželo od Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze podání č.j. NPÚ-321/521/2009 ze dne 21. 1. 2009, v němž bylo navrženo prohlášení kostela sv. Linharta v Úmyslovicích, ohradní zdi kostela sv. Linharta, brány a pozemků st.p.č. 24 a parc.č. 26, k.ú. Úmyslovice, obec Úmyslovice, okres Nymburk, Středočeský kraj, za kulturní památku. V odůvodnění svého návrhu NPÚ uvedl: „Kostel Sv. Leonarda byl postavený v roce 1812, pravděpodobně s použitím zbytků starších konstrukcí (velmi silná západní zeď lodi). Architektonicky i dispozičně se jedná o běžný typ venkovského kostela, který však prošel poměrně složitým stavebním vývojem. Významná je jeho urbanistická hodnota. Je situovaný v dominantní poloze, téměř v centru prostorné obdélné návsi. Z historického hlediska je důležitá osobnost francouzského stenografa J. F. Coulona de Thévenot, který byl na hřbitově při kostele pochováný počátkem roku 1814.“

Vzhledem k možnosti, že se v kostele sv. Linharta v Úmyslovicích nachází památkově hodnotný mobiliární fond, vyzvalo Ministerstvo kultury Národní památkový ústav k zhodnocení tohoto mobiliárního fondu. V dopise č.j. NPÚ-321/9945/2009 ze dne 22. 10. 2009 zaslal Národní památkový ústav své odborné stanovisko k věci, ve kterém potvrdil památkové hodnoty již dříve navrženého kostela a doplnil návrh na prohlášení barokního zvonku u sakristie. K ostatnímu mobiliárnímu fondu Národní památkový ústav uvedl: „Stávající mobiliář kostela sv. Linharta je slohově a kvalitativně velmi rozdílný. K nejcennějším uměleckohistorickým předmětům náleží hlavní oltář Sv. Linharta (barokní práce, pravděpodobně z poloviny 18. století) a renesanční zvon z roku 1594. Oba předměty reflektující historický vývoj sakrální stavby jsou památkově chráněny již od roku 1974 (zápis do státního seznamu: rozh. OK SKNV, 29.3.1974). Hlavní oltář je veden v regionálním seznamu kulturních památek Středočeského kraje pod rejst.č. 32-4760, zvon pod rejst.č. 32-4761. Ostatní mobiliář (boční oltář Sv. Josefa - s Božím hrobem, boční oltář Panny Marie, obraz oplakávání Krista, socha Vítězného Krista, kropenka, křtitelnice, krucifix na dřevěné konzole, dva závěsné krucifixy, dřevěné svícny), který byl pořízen v průběhu 19. a počátkem 20. století a nese stopy nevhodných mladších a novodobých úprav, náleží svou rustikální formou k pracím spíše řemeslného charakteru bez větších uměleckohistorických a památkových hodnot.“ Ministerstvo kultury tento podnět i jeho aktualizaci vyhodnotilo a na jejich základě zahájilo řízení ve věci.

Městský úřad Poděbrady, odbor školství a kultury zaslal stanovisko ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v dopise ze dne 25. 11. 2008, č.j. 1877/ŠK/2008/EMa. Ve svém stanovisku doporučuje Městský úřad Poděbrady prohlášení kostela sv. Linharta v Úmyslovicích za nemovitou kulturní památku. V dopise č.j. 42860/ŠK/2009/Em a ze dne 14. 12. 2009 zaslal Městský úřad Poděbrady aktualizované odborné stanovisko k rozšířenému návrhu. I s návrhem rozšířeným o zvonek ze sakristie Městský úřad Poděbrady souhlasí.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se k návrhu vyjádřil Krajský úřad Středočeského kraje, odbor kultury a památkové péče. Ve svém stanovisku ze dne 22. 12. 2008, č.j. 170435/2008/KUSK, doporučuje krajský úřad prohlásit kostel sv. Linharta v Úmyslovicích za kulturní památku. Jako důvod uvádí: „Kostel byl postaven v první třetině 18. století na místě staršího kostela sv. Václava a za použití části jeho konstrukcí. K dalším opravám a úpravám došlo na počátku a ve 30. a 70. letech 19. století. Naposledy (1935) byla přistavěna věž kostela. Ohradní zeď hřbitova byla nahrazena pilířovým plotem roku 1891. Kostel je výraznou urbanistickou dominantou obce a prošel mnoha stavebními úpravami. Na místním hřbitově byl roku 1814 pohřben zajatec napoleonských válek francouzský stenograf Coulon de Trévenot.“ V dopise č.j. 009815/2010/KUSK ze dne 20. 1. 2010 zaslal krajský úřad aktualizované odborné stanovisko k rozšířenému návrhu, se kterým opět souhlasí. Jako důvod uvádí: „Kostel Sv. Linharta patří mezi nejvýznamnější urbanistické a architektonické dominanty obce Úmyslovice. Je hodnotný i svým stavebně historickým vývojem. Zvonek je kvalitní ukázkou barokního řemesla.“

Účastníci řízení byli o zahájení řízení vyrozuměni podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, dopisem Ministerstva kultury ze dne 20. 11. 2009, č.j. MK 10878/2009 OPP a bylo jim umožněno se k věci vyjádřit. Této možnosti nevyužili. Současně byli účastníci řízení vyrozuměni v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v dopise ze dne 5. 2. 2010, č. j. MK 1773/2010 OPP, o tom, že Ministerstvo kultury shromáždilo podklady k vydání rozhodnutí a bylo jim umožněno, aby se

před vydáním rozhodnutí vyjádřili k uvedeným podkladům i způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhli jejich doplnění. Této možnosti opět nevyužili.

Popis kostela sv. Linharta a barokního zvonku dle odborného vyjádření NPÚ, ú.o.p. Středních Čech v Praze, v dopise č.j. NPÚ-321/521/2009 ze dne 21. 1. 2009 a v dopise č.j. NPÚ-321/9945/2009 ze dne 22. 10. 2009:

Kostel Sv. Leonarda se nachází na velké obdélné návsi v centru vsi. Je obklopen lichoběžníkovým, dnes již nefunkčním hřbitovem vymezeným ohradní zdí s pilířovým plotem.

Orientovaná stavba je charakteristická krátkou obdélnou lodí s odsazeným podélným, segmentově završeným presbytářem s dvěma opěráky. Západní průčelí tvoří přesazená třípodlažní věž, ukončená vysokou jehlancovou střechou s ostrým lomením v dolní části, krytá plechem. Lod' završuje sedlová střecha s keramickými taškami, střechu presbytáře s kuželovitým zakončením pokrývá plech. K severní straně presbytáře je přisazena čtvercová sakristie ukončena valbovou střechou s keramickými taškami. K severní straně věže přiléhá schodišťový rizalit. Hladké nezdobené fasády mají barevnost řešenou v kombinaci žluté plochy a bílých článků.

Fasády věže lodi i presbytáře prolamují hrotitá špaletová okna, sakristii a schodišťový rizalit obdélná okna. V posledním patře věže jsou na všech stranách umístěné hodinové ciferníky. Pravoúhlý vstupní portál situovaný v západním průčelí tvoří prosté kamenné ostění s lištou, v jehož nadpraží je štítek s datací 1812. Dveře kazetové konstrukce jsou dvoukřídlé. Věž zvýrazňuje lizénový rámeček. Po celém obvodu kostela obíhá korunní, respektive na věži mezipatrová římsa, která je odstupňovaná s fabionovými plochami. Korunní římsa věže má jednodušší profilaci.

Interiér tvoří plochostropá lod' s vloženou kruchtou, jejíž dřevěný parapet je rytizován obdélnými výplňovými poli. Strop dosedá na odsazenou fabionovou římsu s mírným zakřivením. Presbytář, zaklenutý valenou klenbou s trojbokými výsečemi nad okny, je oddělen půlkruhovým vítězným obloukem. Do lodi se vstupuje plochostropou předsíní v podvěží a valeně sklenutým otevřeným průchodem, prolomeným v tloušťce západní zdi lodi.

Krovová konstrukce je hambalková s dvojicí stojatých stolic pod konci hambalků, podepřená šikmými vzpěrami.

Hřbitov vymezuje kamenná ohradní zeď, navýšená cihlovým pilířovým plotem s litinovou ozdobně tvarovanou výplní. Pilířové brány z pískovcových kvádrů jsou situované na západní vstupní osu kostela (dvoukřídlá brána) a v jižní části ohrazení (jednokřídlá branka), obě s litinovými výplněmi. Z bývalého hřbitova se zachovalo jen šest náhrobků, přibližně z konce 19. století, z toho tři jsou torzálně dochované. V jižní zdi lodi je pamětní deska věnována J. F. Coulon de Thévenot, vynálezci francouzské stenografie, který zde byl pochován. Do kraje se dostal jako zajatec napoleonských válek, zemřel na samotě Šabata u Kout na sklonku roku 1813.

barokní zvonek

Zvonek u sakristie je datován rokem 1701. Jedná se o zajímavý uměleckohistorický doklad barokního řemesla. Býval zavěšen v sanktusové vížce. V současnosti je zavěšen na konzolkách u sakristie.

Zvonovina, průměr 15 - 15,1 cm, tloušťka věnce 9 mm.

Koruna: plochý sloupek s příčným otvorem, základ nepatrný. Na horním okraji pásek zvýrazněný rýhami kolem. Na rozhraní věnce tři linky. Dole hladká obruba, zvýrazněná svrchu rýhou. Na korpusu vyryto kolem dokola: S.W.L. O.M.C. 1701..

Hlava - dubová, 24 cm x 8 cm x 3,5 cm, při čepech 2,5 cm. Nástavec vykrojen a rozšířen oblouky. Zvon upevněn šroubem procházejícím středovým kovááním. Srdce 15 cm / 3 3/4 cm, kruhového průřezu, zachyceno přehnutím horního konce, ocas rozšířen.

Tahá se za široký vyšívaný textilní pás s tepaným kovovým zakončením. Text: Věno / vala / Kate / řina / Mill / ler.. (asi z 3. čtvrtiny 19. století).

Stavebně technický stav

Kostel je celkově v dobrém stavebně technickém stavu. Patrná je vztlínající zemní vlhkost způsobená tvrdou omítkou na soklu; místy opadaná omítka. Výhledově je nutná oprava střechy.

Stavební historie

Na místě dnešní svatyně stál středověký kostel zasvěcený Sv. Václavu. V kronice je zápis o stavbě nového kostela mezi léty 1729 1732, pravděpodobně s použitím malé části starších konstrukcí. V roce 1736 byla přistavěna sanktusová věžička.. Výraznou přestavbou prošel kostel v roce 1812, kdy bylo také změněno zasvěcení na Sv. Leonarda. Exteriéru stavby se dotkla také úprava v roce 1879, při které byl změněn tvar oken lodí. Dosavadní půlkruhově sklenutá okna nahradila dvojice vysokých lomených oken. V roce 1891 byla ohradní zeď nahrazena pilířovým plotem. K poslední výrazné úpravě kostela Sv. Václava došlo v roce 1935, kdy byla postavena hranolová věž.

Po vyhodnocení výše uvedeného jednotlivě i ve vzájemných souvislostech dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že kostel sv. Linharta v Úmyslovicích s ohradní zdí a brankou je cenným dokladem sakrální architektury a jejího stavebního vývoje. Kostel sv. Linharta nese ve svém jádru stavební pozůstatky po původním středověkém kostele. Cenné je rovněž urbanistické uplatnění kostela ve vztahu k ostatní zástavbě v obci Úmyslovice. Barokní zvonek je vedle hlavního oltáře sv. Linharta a renesančního zvonu nejcennějším movitým vybavením kostela. Vedle historické hodnoty je cenné uměleckořemeslné provedení zvonku. Z výše uvedených důvodů splňuje kostel sv. Linharta spolu s ohradní zdí, brankou a barokním zvонkem podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č.20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: Zákres umístění kostela sv. Linharta v Úmyslovicích do kopie katastrální mapy (1 list A4) a fotodokumentace barokního zvonku (1 list A4).